

Azərbaycan Ordusu, Azərbaycan əsgəri bilməlidir ki, ölkəmizin ərazi bütövlüyü nəyin bahasına olursa-olsun, bərpa edilməlidir.

Heydər ƏLİYEV



# AZƏRBAYCAN ORDUSU

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MÜDAFİƏ NAZIRLIYİNİN ORQANI

Qəzet 1992-ci il fevralın 11-dən çıxır 14 iyul 2018-ci il № 53 (2269) Qiyməti 25 qəpik

Azərbaycan Prezidenti İlham ƏLİYEV:

## Türkiyənin və Azərbaycanın birgə səyləri ilə bölgədə sülh yaranacaq

Məlum olduğu kimi. Türkiyənin yeni seçilmiş Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın ilk rəsmi səfəri Azərbaycana olub. İyulun 10-da reallaşan səfər nəticəsində ölkə başçıları arasında Türkiyə-Azərbaycan münasibətlərinin müxtalif aspektləri, qarşılıqlı əməkdaşlığın genişləndirilməsi, beynəlxalq və regional hədisələrin müzakirəsi aparılıb. Türkiye Prezidenti səfər çərçivəsində Bakıda Şəhidlər xiyabanını və Türk Şəhidliyini ziyarət edib. Prezidentlər İlham Əliyev və Rəcəb Tayyib Ərdoğan arasında təkbətək, daha sonra geniş tərkibdə görüş keçirilib. Görüşlərdən sonra ölkə başçıları birgə mətbuat konfransı keçiriblər.

Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın prezident seçildikdən sonra Azərbaycana səfər etməsi Türkiyə-Azərbaycan münasibətlərinin bir millət iki dövlətin ortaq dəyərlərindən qaynaqlandığını möhkəm, sarsılmaz bir təməl üzərində inkişafının, Ankaranın xarici siyasetində Bakının tutduğu yerin öneminin bu strateji əməkdaşlığının yeni keyfiyyət mərhələsinə qədəm qoymuşunun təsdiqidir. Rəcəb Tayyib Ərdoğan Prezident İlham Əliyevlə keçirdiyi görüşdə bir çox sahələrdə əməkdaşlıq məsələlərini müzakirə ediblər. Bundan əlavə, Azərbaycanın en böyük problemi olan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli məsələsinin müzakirəsi də davam etdirilib. Ümumiyyətlə, Azərbaycanla Türkiye arasında əməkdaşlığın genişlənməsi və dərinləşməsi hər iki dövlətin güclənməsinə, regionda sülhə və



əmin-amanlığa xidmət edir, həm de bütövlükde türk dünyası üçün yaxşı nümunədir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev keçirilən birgə mətbuat konfransında Rəcəb Tayyib Ərdoğanın seckilərdən sonra ilk rəsmi səfərini Azərbaycana etməsini xüsusi məmənunluqla qeyd edib: "Biz çox şadıq ki, Siz seckilərdən sonra ilk rəsmi səfərinizi Azərbaycana edirsiniz. Dünən Türkiyədə Sizin andicmə mərasiminiz keçirilmişdir və bu gün Siz Azərbaycanda rəsmi səfərdəsiniz. Bu, bir daha onu göstərir ki, Türkiye-Azərbaycan dəstəkdesiniz. Sizin səfəriniz bir daha Türki-

yə-Azərbaycan qardaşlığının nümunəsidir, bir daha bizim birliyimizi göstərir".

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev bəyanatında onu da vurğulayıb ki, bu gün Türkiyə-Azərbaycan əlaqələri ən yüksək zirvədədir: "Biz bütün məsələlərdə bir yerdeyik, bütün beynəlxalq məsələlərdə bir-birimizi daim dəstekləyirik, bir-birimizin yanındayız. Türkiye-Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli işində daim Azərbaycana böyük dəstək göstərir. Dünya məqyasında bu məsələ ilə bağlı Azərbaycana en böyük dəstək veren ölkə Türkiyədir. Bildiiniz kimi, uzun illərdir

ki, torpaqlarımız Ermənistan tərəfindən işğal edilib. Bu işğal nəticəsində xalqımız etnik təmizləməyə məruz qalıb. Bu münaqişənin tezliklə həlli beynəlxalq hüquq normalarının bərpası demək olacaqdır. BMT Təhlükəsizlik Şurası münaqişə ilə bağlı 4 qətnamə qəbul etmişdir. Orada açıq-aydın göstərilir ki, erməni silahlı qüvvələri Azərbaycanın torpaqlarından dərhal və qeyd-şərtisiz çıxarılmalıdır. Bu qətnamələr icra edilməlidir, ölkəmizin ərazi bütövlüyü bərpa olunmalıdır.

Türkiyənin bu məsələ ilə bağlı mövqeyi beynəlxalq hüquq normalarına uyğundur və eyni zamanda, Türkiye-Azərbaycan qardaşlığına, dəstlu-

şuna əsaslanır. Azərbaycan da öz növbəsində, bütün məsələlərdə daim Türkiyəni dəstekleyir. Bizim birgə fəaliyyətimiz bundan sonra da davam etdiriləcəkdir".

Mətbuata açıqladığı bəyanatda ölkə Prezidenti İlham Əliyev birlikdə həyata keçirilən enerji layihələrinə toxunmaqla yanaşı, hər iki ölkənin birgə səylərinin nəinki ölkələrimiz üçün, bütün bölge üçün və Avrasiya üçün böyük əhəmiyyət daşıdığını bildirib. "Türkiyə-Azərbaycan birlüyü, dostluğu regional sabitlik üçün böyük fayda verir. Əminəm ki, Türkiyənin və Azərbaycanın birgə səyləri ile bölgədə sülh yaranacaq. Türkiyənin hərbi potensialı çox güclüdür. Dünya məqyasında Türkiye Ordusu ən güclü ordular sırasındadır. Hərbi sahədə bizim əməkdaşlığımız çox uğurla davam edir. Bu il hərbçilərimiz arasında yeddi hərbi təlim keçiriləcəkdir, onlardan üçü keçirilər. Azərbaycan Türkiyədən böyük sayıda hərbi texnika alır. Ötən ay Azərbaycanda keçirilmiş hərbi paradda bu texnikanın bir hissəsi göstərilmişdir.

Bizim əlaqələrimiz çoxşaxəlidir. Əlaqələrin təməlində xalqlarımızın, dövlətlərimizin birliyi, ortaq maraqları dayanır. Biz dostaq, qardaşlıq. Türkiyə Prezidentinin seckilərdən sonra birinci səfərini Azərbaycana etməsi bunu bir daha göstərir".

Azərbaycan Prezidenti ilə yanaşı, Türkiye Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın mətbuata verdiyi bəyanat da onu sübut edir ki, Türkiyənin Azərbaycanla əlaqələri yüksək strateji səviyyədədir. Hər iki ölkədə prezident seçilən dövlət başçısının birinci olaraq qardaş respublikaya getməsi ənənəvi hal alıb. Bu da iki ölkənin qardaşlıq münasibətlərinin əyni sübutudur. Türkiyə-Azərbaycan ikitərəfli əlaqələri bölgədə sabitlik və sülhün qurulmasına xidmət edir, eyni zamanda region üçün böyük əhəmiyyət daşıyır və regional sabitliyə böyük töhfə verir.

"Azərbaycan Ordusu"





Ön xətdən reportaj

# 100 ilin paradi neçə yüz illərin paradının başlanğıcıdır

Düşmənlə üzbaüz mövqədə xidmət edən vətənpərvər oğullarımızla görüşə gedirik. Yolboyu rastlaştığımız kənd əhalisinin isti münasibəti ilə havanın istiliyi həmənglik təşkil edir, insanın könlünü oxşayır. Göyün ənginliklərdə cövlən edən günəş ətrafa hakim kəsilib. Adama elə gəlir ki, günəş süaları torpağı qızılı rəngə boyayıb. Oızıldan dəyarlı olan torpaqlarımızı qoruyan igid oğullarımız isə bu gözəlliyyə başa rəng qatır.

Ötrafda qəribə bir sakitcilik hökm sürür. Ərazidəki sakitciliyi sadəcə güllə səsləri poza bılır. İşinin peşəkarı olan sürücü müdəddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçusu Faiq Nəcəfov yolboyu düşmən mövqelərini bize göstərir və çirkin niyyətlərindən əl çəkməyən düşmənin bu ərazidə tez-tez mövqelərimizi atəş tutduğunu, lakin vətənpərvər oğullarımızın onların cavabını lazımlıca verdiyini söyləyir. "Ön xətdə uzun müddətdir ki, xidmət edirəm. Bu ərazilər mənim üçün doğmalaşdır. Mənfur düşmənimiz bayram günlərində da ha da aktivləşir, təxribatlar törə-



olmaq mənim üçün əvez olunmaz bir hissdir. Ordumuzun gücənəsi ölkə rehbərliyinin qarşısında qoyduğu prioritet məsələlərindən. Müdafiə Nazirliyinin rehbərliyinin tez-tez ön xətdə yerləşən bölmələrə səfər etmesi hər bir hərbi qulluqçuda ruh yüksəkliyi yaradır. Müstəqilliyimizin dayağı olan ordumuz hem müasir silah arsenalına, hem də şəxsi heyətin döyüş hazırlığının səviyyəsinə görə dünyanın güclü orduları sırasındadır. Yüksek dövlət qayğısının nəticəsidir ki, ordumuz istər təminat, istərsə də təchizat baxımından durmadan inkişaf edir. Kursant olarkən, xidmətimi düşmənlə temas xəttində ke-

şin xüsusiyyətlərinə də toxunur: "Ön xətdə xidmət aparan əsgərlərin komandır olmaq mənim işimin məsəliyyətini daha da artırır. Hər zaman şəxsi heyətin döyüş, mənəvi-psixoloji hazırlığını yüksəkde saxlamaq lazımdır. Təbəlyimde olan əsgərlərin problemləri və qayğıları ilə maraqlanır, həlli üçün elimdən geləni əsirgəmir. Çünkü onlar ailələrindən çox uzaqda ən ümde vəzifəni yerine yetirir - Vətəni müdafiə edirlər. Məkrli niyyətlərindən əl çəkməyən düşmən hər dəfə temas xəttində problemlər törətməyə çalışır. Lakin bu təzyiqlərin qarşısı hərbi qulluqçularımız tərefindən qətiyyətə alınır."

- Hər bir əsgərin uğuru onun komandırı üçün ikiqat uğurdur, - deyə baş leytenant Emin Pirsaatov sözüne davam edir. - Bölməmizin şəxsi heyəti telim atış çalışmalarında yüksək nəticələr göstərir. Atışda yüksək nəticə göstərmiş hərbi qulluqçu ön xətdə düşmən tərefindən ola biləcək hücumların qarşısını mərdliklə almaq iqtidarındadır. Düşmən ordusunun gücü bizim ordumuzun gücündən müqayisələnən dərəcədə aşağı səviyyədədir. Ali Baş Komandanımız çıxışları zamanı Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin sülh yolu ilə həll olunmasının tərəfdarı olduğunu bildirir, lakin danışqların nəticə verməyəcəyi təqdirdə əzeli torpaqlarımızı müharibə yolu ilə qaytaracağımızı xüsusilə vurgulayır. Yurd-yuvalarından didərgin düşməs məcburi köckünlərimizin öz evlərinə qayidacığı gün uzaqda deyil. Ali Baş Komandan İlham Əliyevin döyüş əmrinə her an hazırlıq. Hami bilsin ki, bize babalarımızdan əmanət qalan Vətən torpaqları Vətənənə canı və qanı ilə bağlı olan oğullar tərefindən göz bəbəyi kimi qorunur.

Gizir Nizami Lətifzadə çox sevimli, qayğıkeş hərbi qulluqçularımızdır. Gizir N.Lətifzadə şəxsi heyətin təminat və təchizat şərədən heç bir problem olmadığını, əsgər yataqxanasında yaradılan şəraitin yüksək səviyyədə olduğunu qeyd edir: "Döyüş növbəsinə təhvil vermiş əsgərlərin dincələməsi üçün yataqxanalarımızda yaxşı şərait yaradılıb. Əsgərlərinə asudə vaxtının səmərəli təşkil üçün istirahət güşələri var. Hər bir Azərbaycan gənci Vətəninin qəhrəman oğullarını tanımlı və onlar haqqında məlumatlı olmalıdır. Bunu nəzərə alaraq, dəhlizdə ümummilli lider Heydər



dir. Lakin postda xidmət aparan hərbi qulluqçularımız düşmənin atəş mövqelərini cavab atəşi ilə susdururlar".

Getdiyimiz yolu sərt döngələrdən ibarət olmasına baxmayaq, Faiq qısa müddətdə bizi posta çatdırır. Şəxsi heyətə səngərdə görüşürük. Havanın istiliyi isə durmadan artır. Yerləşdiyi mürəkkəb coğrafi mövqə və çətin iqlim şəraitini əsgərlərimizin müqəddəs amalını yerinə yetirməsinə - torpaqlarının bütövlüyünü qorumasına heç bir çətinlik yaratırırmı.

Baş leytenant Emin Pirsaatov bizi qarşılıyor. 2011-ci ildən zabit kimi ordu sıralarında xidmət edən baş leytenant E.Pirsaatov Azərbaycan Ordusunun 100 illiyi münasibətlə bütün hərbi qulluqçuları təbrik edir və ordumuzun hazırlığı səviyyəsi barədə fikirlərini bizi zəhmətə bölmüşür. "Əsası 100 il bundan əvvəl qoyulan ordunun zabit

çirmək arzusunda olmuşam. Bu gün mən və təbəlyimdəki şəxsi heyət ordumuzun 100 illiyini məhz xidməti yerlərimizdə - düşmənlə temas xəttində keçirdiyimiz üçün çox xoşbəxtik. Ordumuz əsası qədim zamanlardan torpağına, milletinə bağlı olan gənclərdən təşkil olunub və bu gün də varislik nöqtəyi-nəzərdən bənənələr davam edir. Vətənənə bağlı olan hər bir kəsin başlıca vəzifəsi Vətəninin uğurları üçün çalışmaqdır. Bizim hərbi olaraq hamımızın tək arzusu var - torpaqlarımızın işğaldan azad olunması. Bakıda keçirilən hərbi parad da ordumuzun gücünü bir daha təsdiqlədi. 100 ilin paradi neçə yüz illərin paradının başlanğıcıdır."

Söhbət zamanı döyüş bölgəsində xidmət aparmağın özelliklərindən bəhs edən zabit qayğı keş və diqqəticil komandır olma-

mizin bir tek arzusu var - düşmən tərefindən işğal olunmuş tarixi ərazilərimizi azad etmək. O gün uzaqda deyil. İster döyüş yolu, istərsə də sülh yolu ilə torpaqları miz azad olunacaq".

Əslen Sabirabad rayonundan olan əsgər Ağalar Muradov "Ön xətdə Vətənini, xalqını müdafiə etməyin verdiyi qüruru heç nə əvez edə bilməz", - deyir. "Uzun müddətdir ki, torpaqların keşiyində dayanıram. Düşmənlə temas xəttində torpaqlarımızın müdafiəsində iştirak etmək mənim üçün fərxi ediləsi bir hadisədir. Hərbi xidmətə gəlməmişdən əvvəl, qonşuluğumuzda hərbi xidmətdən yenice qayidian yoldaşlarımıla səhəbtəşirdim. Cəbhə bölgəsində xidmət etmiş dostlarımın bir sözü vardi: "Cəbhə yoldaşlığı ən möhkəm yoldaşlıqdır". Hal-hazırda bunu daha dərindən başa düşürəm. Burada hamımız çox yaxın yoldaşlıq münasibəti qurmuşuq. Ordumuzun 100 illiyindən hərbi mundirdə qeyd etmək mənə iftixar hissi bəxş edir. Burada hər bir silah yoldaşımızın bir amali var: o da Vətənənə, xalqına şərəfə xidmət etmək, torpaqlarımızın bütövlüyünü qorumaq".

Tovuz rayonundan hərbi xidmətə çağırılan əsgər Nurlan Mustafayev ömrü bir əsrə bərabər olan Azərbaycan Ordusunun yaranması günü münasibətə bütün silahdaşlarını təbrik etdi. "Bu gün tekçə hərbi mundir daşıyan əsgər, zabit heyətinin deyil ümumi Azərbaycan xalqının bayramıdır. Çünkü ordu xalqın, xalq ordunun inanc və güvəncə yeridir. Uğurlu aprel döyüşləri zamanı Ordumuz gücünün cüzi hissəsindən istifadə edərək qısa müddədə çox böyük tarix yazdı. Müüməhəmətə malik ərazilər dənəməndən təmizləndi. Həmin ərefələrdə xalqımızın ordumuza mənəvi dəstəyi çox yüksəkdə idi. Mən də həmin ərefələrdə hərbi formada daşıyan bir kəs gö-



xidmətdə olduğu üçün sevinclidir. "Azərbaycan Ordusunun 100 yaşı ordu sıralarında qeyd etmək mənim üçün əvez olunmaz duyğudur. Ordumuz hər il hərbi gücünə güclə qatmaqdadır. Arsenallımızda düşmənin strateji obyektlərinə çox qısa müddədə sıradan çıxarda bıləcək, düşmən ordusunu ağır məglubiyətə uğradı. Əsgərlərinə asudə vaxtının səmərəli təşkil üçün istirahət güşələri var. Hər bir Azərbaycan gənci Vətəninin qəhrəman oğullarını tanımlı və onlar haqqında məlumatlı olmalıdır. Bunu nəzərə alaraq, dəhlizdə ümummilli lider Heydər

zəhməti qurur hissi keçirirdim. Və özümüz əsgər olacağım günün intizarındaydım. Bu gün mən və cəbhə yoldaşlarım müasir Azərbaycan Ordusunun əsgəriyik. Dünyanın ən qüdrətli orduları sırasında olan müasir ordumuzun əsgəri olaraq, on xətdə xidmət edən əsgəri olaraq böyük fərxi hissi keçiririk".

Leytenant  
Fuad CƏFƏROV,  
"Azərbaycan Ordusu",  
fotoalar  
Coşqun CƏFƏROVUNDUR

# “Dövlətimizin, ordu rəhbərliyinin hərtərəfli qayğısı sayəsində döyüş və mənəvi-psixoloji hazırlıqla yüksək nailiyyətlər qazanılıb”

Hərbi hissələrin şəxsi heyətlə iş üzrə zabitləri və psixoloqları ilə təlim-metodiki toplantı keçirildi



Tədbirdə çıxış edən Müdafiə nazirinin şəxsi heyət üzrə müvənni - Şəxsi Heyət Baş İdarəsinin rəisi general-leytenant Kərim Vəliyev Azərbaycan Ordusunun yanmasının 100 illik yubileyindən söz açaraq bu münasibətə keçirilən silsilə tədbirlərin şəxsi heyətin mənəvi-psixoloji hazırlığının yüksəlməsində rolunu vurğulayıb, Müdafiə nazirinin bu sahədə tapşırıqlarını tədbir iştirakçılarının diqqətinə çatdırıb, həmcinin şəxsi heyətlə iş üzrə zabitlər və psixoloqlarla plana uyğun tədbirlərin keçirilməsinin vacibliyindən danışıb və bu sahədə xidmət edən mütxəssislerin təcrübələrinin artırılmasının əhəmiyyətini xüsusilə qeyd edib.

Müdafiə nazirinin müavini bildirib ki, məhz 2016-cı ilin aprel ayında Ağdərə, Füzuli, Cəbrayıl istiqamətlərində və cari ilin may ayında Naxçıvanda həyata keçirilən eks-həmələ eməliyyatlarında qazanılan uğurlar Ali Baş Komandanın diqqət və qayğısı ilə ordua həyata keçirilən kompleks islahatların nəticəsidir.

General-leytenant Kərim Vəliyev şəxsi heyətin döyüş ezmənin, qələbə ruhunun, mənəvi-psixoloji hazırlığın döyüş hazırlığıyla tamamlandığını diqqətə çatdıraraq, bu vacib amilin həyata keçirilməsində hərbi hissələrin şəxsi heyətlə iş üzrə zabitlərinin və psixoloqlarının xidmətinin ordu quruculuğu prosesində əhəmiyyətini qeyd etdi. Ordu quruculuğu dövlət üçün prioritetdir. Deməli, ordumuzun bütün hərbi qulluqçuları bu prosesdə iştirak edirlər. Ordu quruculuğu dövlətin xarici siyasetinin reallaşdırılmasına iştirak edənlər. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev qətiyyətə bildirib: "Azərbaycan dövləti, Azərbaycan xalqı Azərbaycanda ikinci erməni dövlətinin yaranmasına imkan verməyəcəkdir". Bu qətiyyəti ordumuz reallaşdıracaq, torpaqlarımızı işğaldan azad edəcəkdir. İyunda Bakıda keçirilən hərbi parad da ordumuzun gücünü nümayiş etdirdi. 2016-cı ilin aprel döyüsləri, 2018-ci ilin mayında Naxçıvan əməliyyatı Azərbaycan Ordusunun nəyə qadir olduğunu təsdiqlədi.

Şəxsi heyətin döyüş ruhunun, qələbə ezmənin daha da yüksəldilməsi həm də bu zabitlərin hərbi xidmətdən, vezifə borcunu yerine yetirmə səviyyesindən, mövcud iş

üsul və metodlarını təkmilləşdirmə bacarığından, yeni metodlardan istifadə meharetindən asılıdır.

Müdafiə nazirinin təsdiq etdiyi plana müvafiq keçirilən kütłəvi və tənəvvərlik tədbirləri şəxsi heyətin mənəvi-psixoloji hazırlığının yüksəldilmesində əhəmiyyətli vasitələrdən olsa da, yetərlə deyil. Nazir müvənni Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin 2018-ci ili "Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti İli" elan etdiyini, bu tarixin də, Azərbaycan Ordusunun 100 illiyinin də bütün hərbi hissə, birlik və birleşmələrdə, Əlahiddə Orduda böyük coşqu ilə qeyd olunduğunu bildirdi. Onu da qeyd etdi ki, bu istiqamətdə həyata keçirilən tədbirlər mahiyyəti etibarilə xalqımızın tarixinin hər bir hərbi qulluqçuya yenidən, daha ehateli, daha saygılara çatdırılmasını təmin etdi ki, bu da şəxsi heyətin mənəvi zənginliyində əhəmiyyətlidir. "Tarixi bilmək, öyrənmək azdır, onlarla qürur duymağı bacarmalısan. Bütün tədbirlər məhz buna yönəldilmişdir. Ona da mənəvi-psixoloji hazırlığın səviyyəsinin yüksəldilmesi daha dinamik olacaq" - bu tezis toplantıda iştirak edən zabitlərin və psixoloqların hərbi xidmətinə, fealiyyətinə əsaslı təsir göstərəcək.

Hərbi intizamin möhkəmləndirilmesinin ordunun döyüş qabiliyyətinə təsir edən əsas amillərdən olduğunu vurğulayan Müdafiə Nazirliyi Mənəvi-Psixoloji Hazırlıq və İctimaiyyət Əlaqələr İdarəsinin rəisi general-major Rasim Əliyev qeyd etdi ki, dövlətimizin və xalqımızın hərtərəfli qayğısı ilə əhatə olunan Azərbaycan Ordusu

*Ordunun döyüş hazırlığı ilə bir sıradə şəxsi heyətin mənəvi-psixoloji hazırlığının səviyyəsinin daha da yüksəldilməsi istiqamətində gərəkli tədbirlər həyata keçirilir. Bu baxımdan hərbi hissələrin şəxsi heyətlə iş üzrə zabitlərinin və psixoloqlarının xidməti müümət əhəmiyyətə malikdir. Mənəvi-psixoloji hazırlıq dönməz proses olduğundan onların fəaliyyəti məhz Mənəvi-Psixoloji Hazırlıq və İctimaiyyət Əlaqələr İdarəsi tərəfindən istiqamətləndirilir, qabaqcıl təcrübələr araşdırılır, öyrənilir və yayılır, mövcud ətüşməzliliklərin hansı üsul və metodlarla aradan qaldırılması yolları təhlil edilir. Müdafiə nazirinin təsdiq etdiyi plana müvafiq keçirilən "Hərbi hissələrin şəxsi heyətlə iş üzrə zabitləri və psixoloqları ilə təlim-metodiki toplantı" da belə tədbirlərdəndir.*

İstiqamətdə bilavasita məsuliyyət daşıyan zabitlərin daha geniş eruditliyaya, biliyə, təhlil aparma qabiliyyətinə malik olması olduqca əhəmiyyətlidir. Bu toplantı, müəyyən mənada, təcrübənin təhlilinə, ümumişdirilməsinə, yayılmasına xidmet edir. Beş toplantıda feallıq olduqca zəruridir.

Çağırışçı hərbi xidmətə başlayır. Onların hər biri müxtəlif xarakterə, müxtəlif dünyaduyumu na malik olur. Gənc əsgəri öyrənmək olduqca vacib məsələdir. Gənc əsgərlər aparılan ilkin səhbətlər de əhəmiyyətlidir və belə səhbətləri onların hərbi xidmətində ilkin vətənpərvərlik dərsi hesab etmək olar. General-leytenant Kərim Vəliyev bu amile də böyük önəm verərək qeyd etdi ki, əsgər hərbi hissənin psixoloquna inanmalıdır. İnam təbiyə prosesinin, bu sıradan vətənpərvərlik təbiyəsinin mühüm tərkib hissələrindən biridi və hərbi hissənin psixoloqları səhbətləri hər əsgərin xarakterinə müvafiq qurmalıdır. Onda, belə səhbətlər mənəvi-psixoloji hazırlığın obyekti olacaqdır. Əks-təqdirde heç bir səmərə verməyəcəkdir.

Hərbi intizamin möhkəmləndirilmesinin ordunun döyüş qabiliyyətinə təsir edən əsas amillərdən olduğunu vurğulayan Müdafiə Nazirliyi Mənəvi-Psixoloji Hazırlıq və İctimaiyyət Əlaqələr İdarəsinin rəisi general-major Rasim Əliyev qeyd etdi ki, dövlətimizin və xalqımızın hərtərəfli qayğısı ilə əhatə olunan Azərbaycan Ordusu



qarşımızda qoyduğu ən böyük tələbi əsgərlərin döyüşə mənəvi-psixoloji cəhətdən tam hazırlanmasına qadir olmaqdır.

Mənəvi-psixoloji hazırlığın səviyyəsinin yüksəldilməsində ictimaiyyətin rolu böyükdür. Bu baxımdan Şəxsi Heyət Baş İdarəsi Mənəvi-Psixoloji Hazırlıq və İctimaiyyət Əlaqələr İdarəsinin həyata keçirdiyi tədbirlər əhəmiyyətlidir. Belə tədbirlərde iştirak edən hərbi qulluqçular ictimaiyyətin orduya münasibətinin görür, ehtiramı hiss edir, torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsini bu münasibətin, ehtiramın ödənci bilir.

Çıxış edən zabitlər görülmüş işlərdən danışdır. General-major Rasim Əliyev tövsiyəsi ilə onlar görülmüş işlərin mənəvi-psixoloji hazırlığın yüksəldilməsində hansı əhəmiyyət malik olduğunu vurğulayaraq tədbirin keçirilmə mexanizmine aydınlıq getirdi.



Azərbaycan Ordusunun şəxsi heyəti yüksək döyüş ruhuna, qələbə ezməne malikdir. Böyük Qəlebəni Ali Baş Komandanın sərkərdəliyiyle bu ezm, bu ruh qazanacaqdır. İctimaiyyət buna inanır. Şəxsi heyətin döyüş ezmənin, qələbə ruhunun dəha da yüksəldilmesi zərureti bildirən general-leytenant Kərim Vəliyev onu da qeyd etdi ki, bu

su ötən bir neçə ilde döyüş və mənəvi-psixoloji hazırlıq cəhətdən yetərli nailiyyətlər qazanıb. Hərbi qulluqçuların sosial şəraiti əvvəlki dövrlərlə müqayisədə xeyli yaxşılaşış, bütün bölgelərdə yeni hərbi şəhərciklər inşa edilib və müasir hərbi hissələr istifadəye verilib. Ölkə başçısının bizim

Məhz general-major Rasim Əliyev tövsiyəsi əsasında toplantı fikir mübadiləsi kimi davam etdirildi ki, bu da tədbirin əhəmiyyətini nəzəreçərpacaq dərəcədə yüksəltdi.

General-major Rasim Əliyev tövsiyələri böyük maraqla dinləndi:

- Hərbçilərin başlıca vətə-

pərvəliyi hər əsgər sevgilərlə baxmaqdır. Unutmayaq ki, vətənpərvərlik insanlara sevgidən baslayır.

Müdafiə Nazirliyi Hərbi Hüquq İdarəsinin rəisi polkovnik Rauf Kişiyev toplantıda ehtimal edilən hərbi cinayətləri yaradan səbəblərdən, onların aradan qaldırılması yollarından, profiliyət tədbirlərdən danışdı.

Təhsil Nazirliyinin, Hərbi Prokurorluğun, Gənclər və İdman Nazirliyinin, "Loqos" Psixoloji və Nitq İnkıfati Mərkəzinin, Dini Qurumlarla İş Üzrə Dövlət Komitəsinin nümayəndələri də iştirak etdilər. Onların çıxışları, müəyyən mənada, ordu ilə cəmiyyət arasında münasibətlərin dəha da yaxşılaşdırılması metodlarını, yeniyetmələrin hərbi xidmətə vətənpərvərlik ruhunu formalasdırmaqla yola salınmasını, cinayət və neqativ halların aradan qaldırılması usullarını, hərbi intizamin möhkəmləndirilməsi metodlarını, şəxsi heyətin hüquqi maarifləndirilməsinin teşkilinin zəruriliyi, ... əhatələdi. Nazirliliklər arasında konkret məsələləri əhatələyən memorandum imzalanmasının əhəmiyyətini qeyd edən general-major Rasim Əliyev bildirdi ki, ictimaiyyət ordu quruculuğunda bu baxımdan iştirak etməlidir...

Əmekdar İncəsənət xadimi, Prezidentin fərdi təqəüdçüsü polkovnik Abdulla Qurbani şəxsi heyətin mənəvi-psixoloji hazırlığında marşların əhəmiyyətindən danışdı, məzmunlu marşların aşlaşdırıcı dövülgəri tarixlik baxımından təhlil etdi və çıxışını sözlerinə yazılmış "Lələtəpə fatehləri", "Günnüt zəfəri", "Vətən əsgəri" kliplerini təqdim etməklə tamamladı. Abdulla Qurbani onu da bildirdi ki, bu kliplər hərbi hissələrə də çatdırılacaqdır.

Mənəvi-Psixoloji Hazırlıq Və İctimaiyyət Əlaqələr İdarəsinin rəisi general-major Rasim Əliyev xidmətində fərqlənənlərə fəxri fərman təqdim etdi.

Rəşid HÜSEYNOV,  
"Azərbaycan Ordusu"



**MÜDAFİƏ NAZIRLIYI  
TİBB BAŞ İDARESİ**

SİLAHLI QÜVVƏLƏRİN TİBBI HƏRBİ HİSSƏ VƏ MÜƏSSİSLƏRİNİN  
KOMANDİRLƏRİ (RƏİSLƏRİ), BIRLIKLERİN TİBB XİDMƏTİ  
RƏİSLƏRİLƏ 2018-Cİ TƏDRİS İLİNİN BİRİNCİ DÖVRÜNÜN  
YEKUNLARINA HƏSR OLUNMUS TƏLİM-METODİK TOPLANTISI

Toplanışda Tibb Baş İdarəsinin nümayəndələri, tibbi hərb hissə ve müəssisələrin komandirləri (rəisləri), birləşmələrin tibb xidməti rəisləri iştirak etdilər.

Əvvəlcə ümummilli lider Heydər Əliyevin, Azərbaycanın ərazi bütövlüyü və müstəqilliyi uğrunda şəhid olanların xatirəsi bir dəqiqlik sükutla yad edildi. Azərbaycan Respublikasının Dövlət himni səsləndirildi.

Təlim-metodiki toplantısını Tibb Baş İdarəsinin rəisi general-major Natiq Əliyev açaraq bildirdi ki, 2018-ci ilin hazırlıq planında qış tədris dövrü üçün şəxsi heyətin tibbi təminatına aid nəzərdə tutulmuş tapşırıqlar bütövlükde yerinə yetirilib. "Tibbi hərb hissə və müəssisələrlə keçirilən taktiki-xüsusi təlimlərdə, qərargah məşqərlərində, elmi-praktik konfranslarda diqqət onları, eləcə də bütövlükde ordu tibb xidmətinin döyük hazırlığına yönəlib. Şəxsi heyət qarşıya

qoyulan vəzifələrin öhdəsindən gelib, tibbi vərdişlərini təkmilləşdirib. 2017-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə xəstələnmə səviyyəsi nəzəreçərpacayaq dərəcədə azalıb. Tibb hərb hissə və müəssisələrin müasir diaqnostik cihazlarla komplektəşdirilməsi xəstələrin tam müayinə olunmasına imkan yaradır.

Xidmətə yeni gələn əsgərlərin

hərb hissələrdə xəstələnmə səviyyəsinin azaldılmasına diqqət artırılıb, şəxsi heyət arasında müvafiq eks-epidemik tədbirlər görüllüb".

İdare rəisi qeyd etdi ki, son vaxtlar cəbhə xəttində artan gərginlik, düşmən tərəfindən atəşkəsin tez-tez pozulması hərbi qulluqçular və müki əhalinin arasında odlu silah yarananmaları riskini də artırır. "Yaralanmış hərb qulluqçuların tibb müəssisələrinə çatdırılma vaxtının minimuma endirilməsi, təxirəsalınmaz tibbi yardımın vaxtında və

düzgün göstərilməsi, cerrahi müdaxilələrin aparılması onları tez bir zamanda sağalaraq öz xidmet yerlərinə qayıtməsi üçün əsas şərtdir. Bu məqsədə mövcud imkanlardan, o cümlədən tibbi aviasiyanın, nəqliyyat aviasiyasının imkanlarından, mobil hospitallardan maksimum istifadə olunur. Ağır yarallanmış və ya xəstələnmiş hərb qulluqçuların konsultasiyası üçün Səhiyyə Nazirliyi ilə çox sıx əlaqələr qurmuşdur. Respublikanın baş tibb mütəxəssisleri günün istənilən vaxtında hospitallara dəvət olunurlar".

General-major Natiq Əliyev tibbi hərb hissə və müəssisələrinin komandirlərinə (rəislərinə), birləşmələrin tibb xidməti rəislərinə xitab bildirdi ki, şəxsi heyətin fəaliyyəti şəraitinə, yerləşməsinə, su təchizatının, qidalanmanın, hamam-camaşır-xana xidmətinin təşkilinə, hərb qulluqçuların sağlam, ekoloji təmiz mühitdə yaşamasına və ətraf mühitin mühafizəsinə tibbi nəzarəti gücləndirin. "Çirkənməyə səbəb olan mənbələrin leğvi, yerüstü təbii sərvətlərdən səmərəli və düzgün istifadə edilməsi, hərb mülkiyyətin və şəxsi heyətin ekoloji təhlükə yaranan ekstremal amillərdən qorunması məqsədi ilə hərb hissə və müəssisələrdə mütəmadi



olaraq sanitari-epidemioloji nəzarət və ekoloji monitorinqlər aparası".

Sonda idarə reisi qeyd etdi ki, Müdafiə Nazirliyinin tibb xidməti qoşunlarının tibbi təminatı məsələsində mümkün tədbirlərin düzgün və vaxtında yerine yetirilməsinə çalışır, həmişə olduğu kimi, bundan sonra da Müdafiə nazirinin tapşırıqlarının yerinə yetirilməsinə nail olacaqdır.

Tibb xidməti polkovniki Firudin Nebiyev 2018-ci tədris ilinin birinci dövründə müalicə-profilaktika işinin vəziyyəti haqqında geniş məlumat verdi.

Təlim-metodiki toplantıda baş mütəxəssisler baş cərrah tibb xidməti polkovniki Mütəllim Həsənov və baş terapevt tibb

xidməti polkovniki Samil Qasimov, müalicə tibbi profilaktika şöbəsinin rəisi tibb xidməti polkovniki Azad Məmmədov 2018-ci tədris ilinin birinci dövründə Silahlı Qüvvələrdə nozologiyalar üzrə xəstəliklərin diaqnostikası, müalicəsi, yol verilən qüsurların aradan qaldırılması və aparılan profilaktik tədbirlərin nticələri haqqında çıxış etdilər. Birləşmələrin tibb xidməti rəisləri 2018-ci tədris ilinin birinci dövründə tibb xidmətinin fəaliyyəti haqqında danışdılar.

**Leytenant  
Güney TAGİYEV,  
"Azərbaycan Ordusu",  
foto  
leytenant  
A.ABDURAHMANOVUNDUR**

## Müdafîə Nazirliyi Mətbuat Xidmətinin məlumatı

**13 iyul 2018-ci il.**

Ermenistan silahlı qüvvələrinin bölmələri cəbhənin müxtəlif ərazilərində iricəli pulemyotlardan və 60 millimetrik minaatanlardan da (2 mermi) istifadə etməklə sutka ərzində atəşkəs rejimini 95 dəfə pozub.

Ermenistan Respublikası Noyemberyan rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə, İcəvan rayonunun Ayeqovit kəndində və adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən Tovuz rayonunun Ağdam kəndində, Krasnorsk rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən Gədəbəy rayonunun Zamanlı kəndində və adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərimiz atəşə tutulub.

Tərəfə rayonunun işğal altındadır olan Göyər, Ciləbürt, Ağdam rayonunun Tağıbəyli, Şixlar, Cəvahirli, Yusifcanlı, Xocavənd rayonunun Kuropatkino, Füzuli rayonunun Aşağı Veyşəlli, Qərvənd, Qaraxanbəyli, Qorqan, Kürdler, Horadız, Cəbrayı rayonunun Nüzgar və Mehdiyi kəndləri yaxınlığında, həmçinin Goranboy, Tərəfə və Xocavənd rayonları ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən də ordumu-zun mövqeləri atəşə tutulub.

## "Nümunəvi xidmət mənəvi borcdur"



"N" hərb hissəsinin düşmənle təmas xəttində yerləşən bölməsində nümunəvi xidməti ile seçilən Vətən keşikçilərindən birini - gizir Elşən Məmmədovu tanımağın qürüruunu yaşayıram. Bütün hərbçilərimiz kimi, o da vəzifəsinin öhdəsindən uğurla gəlir, xidmətini düzgün təşkil edir, torpaqlarımızın keşiyində ayıq-sayıq dayanır. Əslən Sabirabad rayonundan olan gizir Elşən Məmmədovun uşaqlığı Qarabağ savaşının ağırlı-acılı günlərinə təsadüf edib. O vaxtlardan ərəyində hərbçi olmaq istəyi yaransa da, bu istək əsgəri xidmətə olarkən reallaşır. "Hələ orta məktəbdə oxuyaşınca hərb peşəsi ilə maraqlanırdım, lakin dəqiq qərarımı verməmişdim. Hərb xidmətə çağırıldım. Ön xətt bölmələrinin birində xidmət etdim. Xidmətim dövründə hərb peşəsinin müqəddəsliyini daha yaxşı anladım. Həmçinin komandirlərinin davranışları, bizimlə rəftarı, mənəvi-əxlaqi keyfiyyətləri, Vətənə bağılılıqları bu peşəyə olan sevgimi daha da artırdı. Hərb xidmətimi başa vurmağa az qalmış gizir hazırlığı kursuna getmək üçün müraciət etdim və bununla da şərəflə yolda ilk addımlarımı atdım", - gizir E.Məmmədov de-di.

Elşənin vətənpərvərliyinin, hərb peşəsinə olan sevgisinin özündən balaca qardaşına da təsirsiz ötüşmədiyini və qardaşının da ön xətt bölmələrin-

miz uğurla xidmət edir, vəzifələrimizin öhdəsindən layiqincə gəlirik. Qarsıdakı mövqeləri daim müşahidədə saxlayır, düşmən atəşkəsi pozanda və ya hər hansı bir təxribata əl atmağa cəhd edəndə vaxtında qarşısını alırıq. Bütün təminatlarımız da qaydasındadır. Olkə rehberliyi uğurlu xidmətimiz üçün hər cür şərait yaradıb. Belə diqqət və qayğı hər birimizə yüksək döyük ruhu aşılıyır, xidməti düzgün təşkil etməyimizə zəmin yaradır.

Gizir Elşən Məmmədov ailəlidir, iki oğul atasıdır. Oğlanlarının da bu şərəflə peşəyini sahibi olmasını arzu edir. "Peşə seçimi elə mühüm məsələdir ki, her bir gənc onu öz istəyinə uyğun seçməlidir. Lakin bir ata kimi oğlumu hərb formada, Vətənin müdafiəçiləri arasında görməkdən qururla-nardım", - Elşən dedi.

Azərbaycan Ordusunun əsl gücü belə mərd oğullarında - seçdiyi peşəyə ürəkden bağlı olan, Vətənə xidməti mənəvi borc bilib, nümunəvi xidmət edən Elşənlərində, Vətən uğrunda ölümsüzləşən Mübarizlərində, Samidlərində, Turalla-rındadır... Belə igitlərin xidmət etdiyi şanlı ordumuz hər zaman bizi zəfər bayramları ilə sevindirəcək.

**Leytenant  
Mahmud MÖHBALIYEV,  
"Azərbaycan Ordusu",  
foto  
Coşqun CƏFƏROVUNDUR**

# Azərbaycan Ordusunun şəxsi heyəti ilə keçirilən ictimai-siyasi hazırlıq dərsi

Suallar:

1. 1991-1993-cü illərdə Azərbaycan Ordusunun formallaşması tarixi.
2. Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyü uğrunda gedən döyuşlərdəki qəhrəmanlıq nümunələri və bu döyuşlərin tarixi əhəmiyyəti.

1991-1993-cü illərdə Azərbaycan Ordusunun yaranması və formallaşması tarixi

XX əsrin sonlarında ölkədə siyasi hakimiyyətin böhranlı hala düşməni və müttəfiq respublikalarda milli-azadlıq hərəkatının genişlənməsi Azərbaycanda Müdafiə Nazirliyinin bərpası üçün real imkanlar açıldı. 1991-ci il avqustun 30-da Azərbaycan Respublikasının Ali Soveti "Milli özünü müdafiə qüvvələrinin yaradılması haqqında" qərar qəbul etdi. Həmin qərarın əsasında respublika Prezidentinin 5 sentyabr 1991-ci il tarixli fərمانına əsasən, Azərbaycanda Müdafiə Nazirliyi təşkil edildi və milli ordunun yaradılmasına başlandı. 1991-ci il oktyabrın 9-da isə Respublika Ali Soveti tərəfindən ordu quruculuğunu hüquqi bazası olan "Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələri haqqında" qanun qəbul edildi.

Lakin bir tərəfdən Azərbaycan daxiliyində hərbi-siyasi vezifəyin müräkkəb olması, hakimiyyətdə olan qüvvələrin ordu quruculuğu sahəsində səməralı siyaset izləyə bilməməsi, bir tərəfdən əctimai-siyasi hərəkatların ordu daxiliyində qarşıqliq yaratmaq cəhdləri, 6 ay erzində Müdafiə naziri vəzifəsinə 4 dəfə təyinat aparılması hem Müdafiə Nazirliyinin, hem de Azərbaycan Ordusunun formallaşmasına dağıdıcı təsir göstərdi.

1993-cü ilin ortalarına kimi davam edən belə bir şəraitde ordu quruculuğu vahid komandanlıq və bir mərkəzden idarəolunma principindən tamamilə məhrum edilmişdi. Cünki bu dövrdə dövləte rəhbərlik edənlər öz şəxsi mənafətlərinə xidmət edir və fərdi iddialarını həyata keçirirdilər. Elə bir vezifət yaranmışdı ki, Azərbaycan Ordusu işgalçi Ermenistan silahlı qüvvələrinə qarşı müharibə aparmalı olduğu halda, daha çox özüñ qoruyub saxlamaq uğrunda mübarizə aparırı. Ordu siyasişmiş, hakimiyyət uğrunda mübarizə alətinə çevrilmişdi. Bu səhvərin nəticəsi tez bir zamanda özünü göstərdi. Suşa ve Lacin işğal edildi, Dağılıq Qarabağ Ermenistan arasında strateji "dehli" açıldı və Azərbaycanın neçə-neçə rayonunun sonrakı işgali üçün zəmin yaradıldı.

Azərbaycanda Müdafiə Nazirliyinin və ordunun real şəkildə formallaşdırılması ulu önder Heydər Əliyevin 1993-cü il noyabrın 2-de radio və televiziya ilə xalqa müraciətindən sonra başlandı. Ordu və Müdafiə Nazirliyi qeyri-sağlam qüvvələrdən təmizləndi, orduya yeni qüvvələr cəlb edildi, ordu quruculuğunda köklü dəyişikliklər həyata keçirildi. Neticədə qısa müddət erzində ordu yenidən quruldu, təşkilatlandı və Azərbaycanın müstəqilliyinin müdafiəsində dayanmağa qadir olan bir cüvvəye çevrildi.

Umummülli lider Heydər Əliyevin ordu quruculuğunu bu mərhələsində apardığı işlərin hərbi-siyasi nəticəsi olaraq ordu daxiliyində derinleşməkde olan böhranın qarşısı alındı və bu sahədə keyfiyyət dəyişikliyi yarandı.

Dövlət Müdafiə Şurasının ilk iclasında cinayətkarlığı, Vətən qarşısında öz müqəddəs borcunu yerinə yetirməkde boyun qaçıran şəxslərə qarşı barışmaz mübarizə aparılacağına bəyan edilmesi, çağırış və səfərbərlik işinin şəraitin tələblərinə uyğun qurulması, fərirlərə, hərbi xidmətə yayanlara qarşı ciddi tə-

**Mövzu:** Dağılıq Qarabağ münaqışası, tarixi faktlar, nəticələr. Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyü uğrunda erməni işgalçılara qarşı aparılan mübarizədə döyuşçülərimizin göstərdikləri qəhrəmanlıq nümunələri.

Qrup rəhbəri bu mövzunun şərhi zamanı hərbi hissənin döyuş yolu, döyuşlərdə qəhrəmanlıq göstərmiş hərbi qulluqçuları haqqında materiallar toplayıb öyrənməli, dərsin gedişində həmin məlumatlardan istifadə etməyə hazır olmalı, eləcə də dərsin keçirilməsinə hərbi hissədə xidmət edən müharibə iştiraklarının nümayəndlərini cəlb etməlidir.

birlər tətbiq olunması istiqamətində atılan qəti addımlar Azərbaycan Ordusunun döyuş hazırlığının yüksəlməsini sabab oldu.

Umummülli lider Heydər Əliyevin Azərbaycan Ordusuna göstərdiyi dıqqət və qaygının nəticəsində vahid komandanlıq prinsipi bərəqərər edildi, ordunun maddi-texniki təminatı evvelki illərdən fərqli olaraq ehemiyətli dərcədə yaxşılaşdırıldı, hərbi hissə və birləşmələrin maddi-texniki, tibbi və digər vasitələrlə təmin edilməsi təşkil olundu, maliyyə-təsərrüfat fəaliyyəti nizama salındı. Azərbaycan Ordusuna tələb olunan silah, hərbi texnika, döyuş sursatı, axa xidmət əmlakı və digər maddi vasitələrin Azərbaycan Respublikasının sənaye müəssisələrində istehsal edilməsi ölkə iqtisadiyyatının inkişafına da təkan verdi. Ordua şəxsi heyətin mənəvi-psixoloji hazırlığına, döyuş ruhunun yüksəldilməsinə dıqqət artırıldı, hərbi vətənpərvərlik işi gücləndirildi.

1993-cü il dekabrın 10-da Beyləqan istiqamətində hücuma keçən Ermenistan silahlı qüvvələri ilk dəfə ordumuzun mütəəkkil müqaviməti ilə qarşılaşdı. Dekabrın sonlarında Goranboy, Tərtər və Ağdam istiqamətlərində düşmənin hücumlarının qarşısı alındı, onun xeyli canlı qüvvəsi və texnikası mehv edildi. Füzuli-Beyləqan istiqamətində eks-hücum mağazası qoşunlarımız işğal olunmuş torpaqlarımızın bir hissəsinə azad edərək düşmənin bu istiqamətə yerləşən hərbi qruplaşmasını darmadağın etdilər. Belə bir şəraitde ermənilər danışqlar stolu arxasına gelərək 1994-cü il mayın 12-də atəşkəs haqqında sənədə qol çəkməyə məcbur oldular və bununla da Azərbaycan Ordusunun yenidən qurulmasına şərait yarandı.

Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyü uğrunda gedən döyuşlərdəki qəhrəmanlıq nümunələri və bu döyuşlərin tarixi əhəmiyyəti

1991-1993-cü ilin ortalarına qədər Azərbaycanın ordu quruculuğunda buraxılan sehvərə baxmayaq, 1993-cü ilin dekabr - 1994-cü ilin yanvar-may aylarında Azərbaycan Ordusunun döyuşlərde qazandığı uğurlar bir daha səbüt etdi ki, vahid dövlət və ordu quruculuğu sahəsində dövlətin apardığı siyaset əsaslanırmış və ardıcıl olarsa, yüksək nailiyətlər elədə etmək olar.

Ərazi bütövlümüz uğrunda gedən döyuşlərdə igidliklə vuruşmuş "Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı" adına layihə görülmüş polkovnik-leutenant Murad Mirzəyev, mayor Samid İmanov, gizir Mübariz İbrahimov, çavuş Etibar İsləmov, "Azərbaycan Bayrağı" ordenni ilə təltif olunmuş əsgər Samil Cəbrayılov və yüzlərlə digər Azərbaycan vətəndaşı döyuş meydanlarında əsl qəhrəmanlıq göstərmişdi.

Mayor Rasim İbrahimov Füzuli istiqamətində döyüşen taborlardan birinin komandiri idi. O, 1992-ci il iyunun 28-də döyuş zamanı bir neçə əsgəri ilə düşmən mühasirəsinə

düşən döyuşçülərimiz sayca özlərindən defələrlə çox olan düşmənə qarşı son qüllələrinə vurmuşaraq onlara erməni mehv etdilər. Bu qeyri-bərəbər döyüşdə tək qaldığını görən ermənilər, Rəsimin təlim olacağını guman etdikləri halda o "Azərbaycan zabiti əsir düşmür" sözü ilə sonuncu qumbarasını partladaraq həm özü hələk olmuş, həm də bir neçə düşmən əsgərini mehv etmişdi.

Çavuş Etibar İsləmov 1994-cü il yanvarın 4-de Xocavənd rayonunun "Nərgiztəpə" yüksəkliyi uğrunda gedən döyüşdə şəxsi igidlik göstərərək düşmən səngərini birinci daxil oldu və əsgərlərimizin irəlləməsi üçün şərait yaradı. Geri çəkilən düşmən yenidən qüvə toplayaraq tankları körəyilərək əks-hücumu keçdi və döyuşçülərimiz məhsirəyə düşmək təhlükəsi yarandı. Düşmən tankının səngərə yaxınlaşdığını görən Etibar axırıncı tankəleyhinə qumbara ilə düşmən tankının altına atılaraq tankı mehv etməkə öz yoldaşlarını mühabirədən qurtardı.

Əsgər Samil Cəbrayılov 1993-cü ilin axırında hərbi xidmətə çağırılmışdır. Qısa bir müddədə öz silahından bacarıqla istifadə etməyi öyrənen Samil dekabrın 13-də zirehli texnikanın destəyi ilə həcuma keçən düşmənle döyüşdə soyuqqanlıqla ermənilərin 2 tankını mehv etmişdir.

19 iyun 2010-cu il tarixində gecə saat 23:30 radələrində gizir Mübariz İbrahimov təkbaşına, bir kilometrik minalanmış sahəni keçir. Ermenistan silahlı qüvvələrinin çox sayıda əsgər və zabitini birinci həmildə mehv edir. Sonra isə düşmən öz silahlarını özünə qarşı istifadə edərək 5 saat onlara təkbaş tədviq edir. Düşməni ağır itkiyə məruz qoyur, onların zəif cinahlarını üzə çıxarı. Azərbaycan döyuşçüsü sehər saatlarında qeyri-bərəbər döyüşdə qəhrəmanlıq işi təqdim etdi.

Polkovnik-leutenant Murad Mirzəyev 2016-cı ildəki aprel döyuşlərində ermənilərin təxribatının qarşısında misilsiz rəşadət göstərib. Vətənən casur, qeyrəti oğlu komandırı olduğu xüsusi təyinatlı qrupla birlikdə yüzlərə erməni Tələş kəndi ətrafında, mehv edərək, qeyri-bərəbər döyüşdə tutduğu mövqeyi bir addım belə tərk etməyib. Aprelin 3-dən 4-ne keçən gecə ağır ya ralanın polkovnik-leutenant Mirzəyev son gülləsinə və son damla qanına qədər düşmənə mübarizə aparaq, qəhrəmancasına şəhid olub.

Mayor Samid İmanov 2016-cı ilin aprelin əvvəllerində sonuncu dəfə döyüşə qatılıb. Azərbaycan-Ermenistan təmas xəttində 24 il fasilədən sonra başlayan amansız döyuşlərdə Samid İmanov Tərtər rayonunun Tələş kəndi istiqamətində düşmənə döyüşə girib. Aprelin 3-dən 4-ne ötən gecə döyuş zamanı mayor İmanov ayağından və cıynından yaralanıb. Əsgərlər onu döyuş meydanından çıxartmaq istəsələr de, Samid İmanov bununla razılışlaşmayıb və onun əvezinə yaralı gizirinin çıxarılmasını əmr edib. Əsgərlər gizirini çıxardıqlarıdan sonra yenidən döyuş meydanına qayıtsalar da, erməni tərəfə əsir düşmək üçün yerini dəyişən mayor

Samid İmanovu tapmayıblar.

Vətən uğrunda döyuşlərdə belə qəhrəmanlıqlar göstərən zabit, gizir və əsgərlərimiz oxdur. Onların qəhrəmanlıqları dövlətimiz tərəfindən layiqincə qiymətləndirilir və öz qəhrəmanlıqları ilə özlərini əbediləşdiriblər. Ordumuz mehv həmin qəhrəmanlıq nümunələri əsasında formalşas, qurular, böyük, artıq bu gün Azərbaycanın dövlət məstəqiliyini, ölkəmizin hüdudlarını, ərazisini qoruya bilən qüdərli bir orduya qərilib.

Umummülli lider Heydər Əliyevin siyasi kursunun davamçısı, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrinin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyev ordu quruculuğu məsələlərini öz diqqət mərkəzində saxlayır və öz çıxışlarından birində demişdir: "Ölkəmizdə güclü ordu yaradılmışdır və bu proses davam edəcəkdir. Bu məsələ daim mənim diqqət mərkəzimdə olacaqdır".

Hazırda Silahlı Qüvvələr üçün müxtəlif kateqoriyalardan olan hərbi kadrların hazırlanması Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin Hərbi Akademiyasında, ali hərbi məktəblərdə, zabit heyətinin təkmiləşdirilmə kurslarından, hərbi tibb fakültəsində və gizir hazırlığı kurslarında həyata keçirilir. Prezident İlham Əliyev 27 fevral 2004-cü il tarixi sərəncamı ilə Azərbaycan xalqının ümummülli lideri Heydər Əliyevin xatirəsini əbadiləşdirmek, Azərbaycan Ordusunun hərbi kadr hazırlığı sistemi təkmiləşdirək və ordunun peşəkar zabit kadrlarına olan tələbatının ödənilməsi işini yaxşılaşdırmaq məqsədilə C.Naxçıvanski adına Hərbi Liseyin Naxçıvan filialının bazarında Heydər Əliyev adına Hərbi Lisey yaradılmışdır.

Bu gün səməralı hərbi təhsil sistemi yaradılmış, hərbi kadr və mütəəssislerin hazırlığı programları, hərbi təhsil pilleleri və onları həyata keçirən hərbi tədris müəssisələrinin fealiyyət istiqamətləri müəyyən edilmişdir.

Hazırda təlim mərkəzlərində dünən ən qabaqcıl, müasir orduların döyuş və mənəvi-psixoloji hazırlıqlı əsərlərindən istifadə edilir. Bu istiqamətde bir çox böyük dövlətlərin Azərbaycanla hərbi əməkdaşlıq sahəsində imzaladığı möqavilələr xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Azərbaycan Ordusu NATO-nun "Sülh Naminə Tərəfdası" programı çərçivəsində təşkil olunan bütün tədbirlərde, təlimlərde feal iştirak edərək, dünya dövlətlərinin ordu quruculuğu sahəsində qabaqcıl təcrübələr yaradılmışdır.

Regionun xüsusiyyətləri, cəbhə boyu zonadaki şərait və vəziyyət nəzərə alınmaqla, o cümlədən düşmən üzərində daim hərbi üstünlüyü saxlamaq məqsədilə silahlanması təqdimatlıdır. Əsərlərə qarşı döyuş texnikası, eləcə də digər hərbi təyinatlı məhsullar daxil edilir.

Müxtəlif ölkələrdən müasir tipli döyuş təyyarələri, döyuş və hərbi nəqliyyat helikopterləri, artilleriya qurğuları, zirehli texnika, rabitə vəsilələri, pilotsuz uçuş aparatları alınır. Eyni zamanda, ordumuz Müdafiə Sənayesi Nazirliyinin müəssisəsinə

tərəfindən istehsal edilən hərbi təyinatlı məhsullarla da təchiz olunur.

Rusiya, Belarus, Ukrayna kimi tərəfdəşlərimizlə yanaşı, qardaş Türkiye, o cümlədən İran, Pakistan, İsrail, Cənubi Afrika Respublikası və digər inkişaf etmiş dövlətlərlə qarşılıqlı eməkdaşlıqla hərbi imkanları mövcudlaşdırır.

Ordumuzun arsenalında olan ek-sər döyuş texnikası, silah və səratın Rusiya istehsalı olduğunu nəzərə alaraq, iki ölkənin müdafiə kurumları nümayəndələrinin birgə işçi qrupları daim qarşılıqlı fealiyyət göstərir. Silahlanmaya yeni daxil edilən silah və texnikanın öyrənilmesi və düzgün istismarını təmin etmək məqsədilə kadrların hazırlığına xüsusi diqqət yetirilir, təşkil edilən kurslarda hərbi qulluqçularımızın müvafiq təhsil alır və öz bacarıqlarını təkmiləşdirirler.

Son illər ərzində hərbi potensialımız xeyli dərəcə artaraq Ermenistan ilə Azərbaycan arasında hərbi balaş bizişim xeyrimizə əhəmiyyətli deyəcədə dəyişib.

Məhz 2016-cı ilin aprelində Ağdərə, Füzuli, Cəbrayıl istiqamətlərində və cari ilin mayında Naxçıvanda həyata keçirilən əks-həmələməli yaradılışlarında qazanılan uğurlar Ali Baş Komandanın diqqət və qayğısı ilə orduda həyata keçirilən kompleks islahatlar nəticəsində mümkün olub. Hər iki tarixi



Hər bir təşabbüs mahiyyəti etibarilə vətəndaşlıq deməkdir. Son dövrlərdə belə təşabbüsler istər əhatəliyi, istərsə də məzmunu ilə diqqəti çəkir. Müharibə şəraitində yeniyetmələrin, məktəblilərin ordumuza sevgisi təqdirəlayıqdır. Respublikamızda həyata keçirilən layihələrdən biri "Əsgərə məktub"dur. Ayri-ayrı məktəblərin sagirdləri tanımadiqları əsgərlərə məktublar yazır, onlara arzu və istəklərini bildirirlər. Arzuların, istəklərin məzmunu xalqın arzusudur, istəyidir: torpaqlarımız işğaldan azad edilsin. Hər məktub bir ürəyin diqtəsidir, hər məktub bir vətəndaşın ordumuza, ordumuzun əsgərinə səmimi müraciətidir. Bu müraciət ordu-ictimaiyyət münasibəti kimi qəbul olunmalıdır. Müxtəlif siniflərdə oxuyan sagirdlərin yazdığı məktublar təsdiqləyir ki, onlar Vətəni, ordumuzu sevir. Bu sevgi vətənpərvərlikdir. Məktubların bəzisi rus dilində yazılıb. Rus səbəsində oxuyan sagirdlərin yazdığı məktublar da Azərbaycan səbəsində oxuyan sagirdlərin yazdığı məktubların məzmunu ilə səsləşir. "Əsgərə məktub" layihəsi yeniyetmələrin vətənpərvərlik ruhunun formallaşması baxımından olduqca dəvərli layihədir və bu layihənin davamlı olacağına inanırıq.

Əsgər döyüş bölgəsin-dən yenice qayıtmışdı. O çox yorğun idi. Çünkü atəş-kəs pozulmuşdu. Düşmən cavab atəsi ilə susdurulmuşdu. Əsgərlərimizin səyi nəticəsində bir neçə yüksəklik və kənd düşməndən azad olunmuşdu. Əsgər yorğun halda çar-payıya uzanmışdı. Bu zaman növbətçi əsgər ona bir məktub verdi. Əsgər fikirləşdi ki, evdəkərlər dünən danışıb, görəsən, bu məktub kimdəndir? O, məktubu açdı. Məktub tanımadiği məktəblidən idi:

Salam əsgər! Necə-sən? Mən V sinifdə oxuyu-ram. Bu məktubda demək istəyirəm ki, sizin kimi əs-gərlər fəxr edirik. Biz ra-hat yaşamağımız üçün si-ze borcluyuq. İnanırıq ki, işğal altında olan torpaqlarımızı düşməndən azad edəcəksiz. Şəhidlərimizin qanı yerde qalmayacaq.

**Surxay Nəbiyev,  
145 sayılı tam orta  
məktəbin V sinif şagirdi**

Salam əziz əsgər qar-daşım, necəsən?

Bu məktubu simvolik olaraq "sən" deyə müra-cietlə yazıram, əslində isə, bir nəfərin simasında büt-tün əsgərlərə şamil edərək yazıram. 14 yaşım var. Gənce şəhərində yaşayı-ram. Düzdür, heç vaxt bi-zim şəhərdə güllə səsi eşitməmişəm, Tovuz rayo-nuna qonaq gedəndə eşit-mişəm və o an orada ya-şayan insanların, uşaqların hansı hissələri yaşıdlıqlarını təsəvvür etdim. Siz əsgərlərin sayəsində mən o gecəni rahat yatdım. Və-təmininigid oğlanları olan sizlərə görə bu gün biz ra-hat şəraitdə məktəbə gedir, qayğısız böyükürük. Yağlılı günlərdə, qarda, isti havalarda bizim üçün keşik çəkirsiz. Hər cür şə-raitdə keşiyimizi çəkdiyi-nizə görə size minnətdərəq. Mən də geləcəyin əsgəri-yəm, mən də sizlərdən bi-ri olacam və fəxlər Azərbaycanımı qoruyacam. Si-zin kimi qorxusuz olacam, şəhidlərin qanını yerde qoymayacaq birigid ol-a-cam. Anam hər dəfə əsgər görəndə "Allah sizləri qo-rusun" deyir, sonra da mə-nə baxıb deyir ki, mən də əsgər anası olacam. Əziz əsgər qardaşım, ümid edi-rəm ki, gün geləcək, mən də sənin kimi bu cür şərəflə sözlərə layiq bir əsgər ola-



## Əsgərə məktub



cam və mənə də məktub yazacaqlar.

Mən də sizinle fəxr edi-rəm, yazılmışla bitməyə-cək düşüncələrim, arzula-rım var size, amma hər bi-rini deməye sözər yet-məz. Sizlərlə görüşmək ümidi ilə salamat qalın, əziz əsgərlər!

**Nicat Hümbətov,  
Gəncə şəhəri 30 sayılı  
tam orta məktəbin  
VII sinif şagirdi**

Salam, Azərbaycan əs-geri! Sən xalqımızın ən la-yıqli övladısan. Xalq sənə inanır, səni qoruyur. Biz inanırıq ki, sən torpaqları-mızın mənfur ermənilər-dən azad edilməsi yolunda axıradək əzmlə vuruşa-caqsan. Bunu aprel döyüş-ləri bir daha sübuta yetirdi. Cocuq Mərcanlıda ucalan yeni binalar düşmənin gö-zünü qorxutdu. O bildi ki, bu xalq inadından dönmə-yəcək, axıradək vuruşa-caq. Ali Baş Komandan İlham Əliyevin bir sözü məni daha da qırurla-di-rir: "Aprel zəfəri kitablara

salınmalıdır." Bayraqımızı Xocalıda, Xankəndidə və işğal altında inləyen digər torpaqlarımızda sancıma-ğımıza az vaxt qalıb.

Mənim əsgər qardaşım! Sən arxayın ol ki, sən tək deyilsən, sən yüzlərə, minlərəsən. Şəhidlərimi-zin qanı yerde qalmaya-caq. O günde az qalır!

Bu gün qələmle dediyim sözlərimi, sabah silahlımla deyəcəm. Mən bütün varlı-ğımıla buna əminəm. Sag ol, qardaşım!

**Tərtər rayon 6 sayılı  
tam orta məktəbin  
VII sinif şagirdləri**

Salam, əsgər qardaşım. Bu məktubu sənə tam rahat və arxayın məktəb partası arxasından yazi-ran. Bu rahatlığın, arxa-yılığın səbəbkəri sizlər-siniz. Bizlər əsgərlərimizin qorxmazlığının, cəsurlu-ğunun, mətinliyinin sayə-sində heç bir təlaş, qorxu duymadan, güvən duygu-suyla təhsil alır, yaşayırıq. Sizlər bəzən soyuq, şaxtalı, bəzən də qızmar

### "Azərbaycan Ordusu"

İstidə səngərlərdə Vətən sevgisi, torpaq məhəbbəti-lə mətin dayanırsınız.

Əmmən İlqar Məmmədov şəhid olub. Onun Vətənə, torpağa, millətə sevgisilə qürur duyurur. Zamanı gəldiyində sizlər kimi Vətən qarşısında müqəddəs borcumu verəcəyim gü-nün həsrətile yaşayıram.

Bu gün mən sizlərə yal-nız rahat gecələrimizə, se-vincili gündüzlərimizə görə deyil, həm də müstəqilliyi-mizi dünyaya car çəkən üçrəngli bayraqımızı daim yüksəklerdə dalgalandır-diğinə görə də minnət-daram. Düşmən bağırına sancılan ən mükəmməl silah sizin cəsəretinizdi, Vətən sevginizdi. Mən sizlərin bu təmənnəsiz fəda-karlılığı qarşısında ehtiram-la baş əyirəm.

**Elçin Məmmədov,  
Binəqədi rayonu  
298 sayılı tam orta  
məktəbin  
VIII sinif şagirdi**

Salam əsgər qardaşım. Necəsən? Əminəm ki, əlaşan! Vətənin, ailəsinin keşiyində duran insan ne-cə olmalıdır.

Bilirəm, çətinliklərin də olur. Vətən naminə hamisina dözürsən. Sən də bi-lirsən ki, Vətəni qorumaq çətin, ən əsası da şərefli-dir.

Soyuq, isti, qar, yağış səni qətiyyən yormur. Düs-şünsürsənmi ki, yüz millionlara insanın duaları hər saat, hər dəqiqə, hər saniyə sənənlədir. Xalqımız semimi qəlbən inanır ki, siz əsgər qardaşlarımız Qarabağı, bütün torpaqlarımızı geri qaytaracaqsınız!

Bu gün torpağı qorù ki, sabah bu torpağı gələcək nəsilləre qiymətli bir əmə-nət kimi ölüre biləsen. Əs-gər qardaşım, mən də sə-nin bir bacın.

Ailəndən qətiyyən nig-a-ran qalma. Sən Vətəni, ailəni, bizi qoruyursan. Biz sizinlə fəxr edirik.

Biz sizinlə qürur duyuruq. Biz size güvənir, ina-nırıq.

Sağ ol.

**"Bayraqları bayraq  
yapan üstündəki qandır,  
Torpaq uğrunda ölü  
varsə, Vətəndir".**

**Aysel Əmirova,  
Gəncə şəhəri 2 sayılı  
tam orta məktəbin  
VIII sinif şagirdi**

## Xəbərlər: hadisələr, faktlar

Türkiyədə axtarışda olan təhlükəli PKK terrorçusu yaralı halda ələ keçirilib



Türkiyə Hərbi Hava Qüvvələrinin qırıcılarının Şırnak vilayətinin Beytüş-sebap rayonunda zərər-sizləşdirildiyi terrorçular-dan biri PKK terror teşki-lətina məxsus axtarışda olan şəxsdir.

Terror akti hazırladıqları halda pilotsuz apa-ratlar tərəfindən təsbit edilərək bombalanaraq zərərsizləşdirilən terrorçulardan ikisi ölü, biri yaralı halda ələ keçirilib. Arazidroma zamanı müəyyən olunub ki, yaralı terrorcu "Mehmet Goyi" ləqəbli Kadri Bayramdır. O, bir sıra cina-yətlərdə iştirak etdiyi üçün axtarışda olub.

Antiterror əməliyyatı aparılan ərazidə terror-culara məxsus silah-sursat və digər ləvazimat-lar ələ keçirilib.

İranın Hərbi Hava Qüvvələrinə məxsus təyyarə qəzaya uğrayıb



İranın Hərbi Hava Qüvvələrinə məxsus F-4 tipli təyyarə Çabahar bölgəsin-də qəzaya uğrayıb.

Havaya qalxan təyyarə-nın mühərrikləri qəflətə da-yanıb. Pilotlar qəza vəziyyətinin yaranması haqqında mərkəzə məlumat verərək paraşütə tullanıblar. Qəzanın səbəbi kimi texniki nasaz-lıq göstərilir.

Xatırladaq ki, ötən ay İranın Hərbi Hava Qüvvələrinə məxsus F-7 tipli təyyarə də İsfahan yaxınlığında qəzaya uğramışdı.

Misir hərbçiləri Qahirə aeroportu yaxınlığında partlayışın mümkün səbəbini açıqlayıblar

Qahirə aeroportu yaxınlığında yanacaq dolu çən havanın hədsiz isti olması səbəbindən partlayıb.

Bu fikri Misir ordusunun rəsmi nümayəndəsi Tamer Rifai KİV-lər üçün açıqlamasında söyləyib. "Havanın temperaturunun yüksəlməsi nəticəsində "Heliopolis" neft şirkətinin çənlərindən birlərde partlayış baş verib", - deyə ordunun KİV üçün bəyanatında bildirilir.

Bundan əvvəl Misir Mülki Aviasiya Nazirliyi partlayışın Qahirə aeroportundan kənarda baş verdiyi və aeroportun işinə təsir etmediyi bildirib. Partlayışın səbəb olduğu yanğın söndürüllər.

Silahlı toqquşma nəticəsində üç İran sərhədçisi həlak olub



İranın cənub-şərqində sərhədçilərlə silahlı gru-plaşma arasında toqquşma baş verib. Silahlı toqquşma nəticəsində 3 sərhədçi hə-lak olub.

Bu barədə məlumat verən İranın Sistan və Belucistan valisinin təhlükəsizlik məsələləri üzrə müavini Məhəmməd Hadi Mərəşti bildirib ki, terror gruplaması qacaqmalçılıq yolu ilə İran'a silah-sursat keçirmə-yə cəhd edib. Bu barədə məlumat alan Sə-ravən sərhəd zastavasının əsgərləri dərhal əməliyyat həyata keçirərək silah qacaqmalçılığını qarşısını alıblar. Terrorçular sərhədçilər tərəfin-dən yaxalanacaqlarını başa düşərək silahlı mü-qavim göstəriblər. Lakin sərhədçilər terrorçu-lara cavab verərək qacaqmal olan silah-sursatı müsadirə edib qacaqmalçıları mehv ediblər. Silahlı toqquşma zamanı 3 sərhədçi şəhid olub. Terrorçular İran'a 10 mina, 11 "Kalaşnikov" avtomati, 1 raket əleyhinə RPG qurğusu, çox sayda el qumbarası keçirməyə cəhd ediblər.

İran metbuati məlumat verir ki, son vaxtlar İran'a qarşı törədilən belə təxribatların sayı artıb. Məqsəd isə İranda sabitliyi pozmaqdır. Lakin İranın xüsusi xidmət orqanları və silahlı qüvvələri bu kimi təxribatların qarşısını bundan sonra da qətiyyətlə alacaq.

**AZERTAC-in  
materialları əsasında**



## "Yeməklər dadlı və ləzzətlidir"

*Hərbi hissəyə gəlmişimiz nahar fasıləsinə təsadüf etdiyindən ilk olaraq əsgər yeməkxanasına baş çəkirik. Nahar edən hərbçiləri narahat etmədən onların qidalara göz gəzdirir və aşpzalarla birgə şəxsi heyətin gündəlik qida normasında istifadə edilən məhsullara baxırıq. Şahidi olurraq ki, bu hərbi hissədə də yeməklərin bisirilməsi prosesinə mülkü vətəndaşlar cəlb olunub. Ətrafin, masa üzərində düzülən qab-qacağın təmizliyi, aşpzaların gigiyenik qaydalara uyğun olaraq hərəkət etməsi diqqətimizdən yayınır.*



İlk həmsöhbətim baş aşaz, müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmet hərbi qulluqçusuna Afaq Məmmədova bildirdi ki, şəxsi heyətin günün nizam qaydasına uyğun olaraq xidmətinin təmin olunması bu və ya digər formada onlardan da asılıdır: "Əvvəller mösət işlərini əsgərlər özləri görürdülər. Bu da onları hərbi xidmətdən ayırmış, şəxsi heyətin hərbi sirləri dərinəndən

mənimseməsinə təsir göstərirdi. Artıq neçə illərdir ki, mösət işlərinin görülməsinə, o cümlədən yeməklərin bisirilməsi prosesinə xanımların cəlb olunması şəxsi heyətimizin formallaşmasına və torpaqlarımızın etibarlı qorumasına öz töhfəsini verir. Neticədə Azərbaycan əsgəri öz üzərinə düşən vəzifəni layiqinçə yerine yetirir, torpaqlarımızı etibarlı müdafiə edir".

Aşpaz müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmet hərbi qulluqçusu Nişə Yusubova isə bildirdi ki, əsgər yeməkxanasında şəxsi heyətin yüksək kalorili qida ilə təminatı üçün hər cür şərait var. "Yeməkxanada səliqə-sahməna, təmizliyə və gigiyenik qaydalara xüsusi riayət edilir. Əsgər görülən işlərin hər birinin sonunda insan amili dayanırsa, demək ki, abad və təmiz mühitde yaşaşmaq və qidalanmadıq şəxsi heyətimizin haqqıdır. Əsgər yeməkxanasında təmizliyin təmin olunması hərbi hissədə ümumi fəaliyyətin mühüm tərkib hissəsidir. Bizim isə vətəndaş kimi, hərbi qulluqçu kimi, en əsası ana kimi borcumuz əsgər balalarımıza, o cümlədən Vətənimizə xidmət etməkdir".

Aşpaz Mehrin Əlizade şəxsi heyətin yüksək kalorili yeməklərlə təmin olunduğu, qida rasionuna et, yumurta, balıq məhsulları, mövsümə uyğun meyvə-tərəvəz, kompot və təbii şirələr olduğunu bildirir. Şəxsi heyətin düzgün və keyfiyyətli qidalanması en vacib məsələlərdən biridir. Bunun üçün



hərbi hissənin yeməkxanasında hər bir şərait yaradılıb. Hərbi hissəyə getirilən tezə və keyfiyyətli ərzaq məhsulları soyuducu kameralarda saxlanılır. Şəxsi heyət üçün normaya uyğun olaraq gündə üç dəfə yemək hazırlanır. Menyuda milli mətbəximiz üstünlük təşkil edir. Xanım aşpzaların qayğış münasibəti sayesində yeməklər ev yeməyindən heç də fərqlənmir".

Əsgərlər Əyyub Səlimzadə, Tariyel Ovcuyev, İlkin Süleymanov, Rövşən Talibov və Məhəmməd Mamedov yedikləri milli yeməklərin keyfiyyətindən razılıqlarını bildirdilər və ev yeməklərindən fərqlənəmediyini qeyd etdilər. "Xanım aşpzaların bisirdiyi yeməklər dadlı və ləzizdir. Peşəkar və təcrübəli aşpzaların sayesində dadlı, keyfiyyətli və çoxçəsidi yeməklər

Coşqun CƏFƏROVUNDUR

## Fransa-Xorvatiya finalda

Rusiyada təşkil olunan futbol üzərində Dünya Çempionatının ilk yarıfinal oyunu Fransa və Belçika komandaları arasında keçirildi. Rusiya Federasiyasının Sankt-Peterburq şəhərinin eyni adlı stadionunda baş tutan oyun səbəbsiz yərə "erken final" adlanırdı. Mundial boyu hər iki komandanın inamlı təsir göstərməsi bu qarşılaşmaya marağın artırmasına səbəb olmuşdu.

Fransa millisinin start heyəti Loris, Pavard, Varan, Umtiti, Hernandez, Kante, Pogba, Qrizmann, Mbappe, Matuidi, Jirudan ibarət idi.

Belçika millisinin ilk 11-liyində Kurtua, Aldervild, Kompani, Vertongen, Chadli, Dembele, Vitsel, Fellaini, De Bruyne, Eden Azar, Lukaku yer almışdır.

Oyunu Urugvaydan Andrea Cunha və köməkçiləri idarə etdirdi. Qarşılıqlı hücumlar şəraitində keçən oyunda ilk hissə qolsuz başa çatdı. İkinci hissənin 51-ci dəqiqəsində Samuel Umtiti komanda yoldaşının ötürməsinə başla qola çevirdi. Umtitinin vuruğu gol Fransanı üçüncü dəfə Dünya çempionatının final mərhələsinə yüksəltməsi-

ne səbəb oldu. Oyunun en yaxşısı qolun müəllifi olan Samuel Umtiti seçildi.

İkinci yarıfinal oyunu Rusiyanın paytaxtı Moskvada yerləşən "Lujniki" stadionunda Xorvatiya və İngiltərə milliləri arasında baş tutdu. "Pley-off" mərhələsində Danimarka və Rusiya komandalarını mübarizədən kənarlaşdırın Xorvatiya millisi İngiltərə millisine qarşı çətin sınaq oyununa çıxmışdı.

Xorvatiya millisi oyuna Subaşış, Vrsalko, Striniç, Vida, Modriç, Rakitiç, Brozoviç, Rebić, Perişiç, Mandzukic 11-liyi ile başladı.

İngiltərə millisində əsas heyətdə Pikford, Uolker, Stouns, Maquayr, Trippier, Yanq, Henderson, Dele Alli, Linqard, Sterling, Keyn oynayırdı.

İkinci yarıfinal oyununun baş hakimi türkiyeli Cüneyt Çakır idi. Oyunun 5-ci dəqiqəsində Trippier cərimə zərbəsində möhtəşəm qola imza atdı. Komandalar fasiləyə yənəlilşərin minimal üstünlüyü ilə yollandı. İkinci hissədə Xorvatiya millisi hesablı beraberləşdirə bildi.



68-ci dəqiqədə İvan Perişiç fərqləndi. Oyunun əsas hissəsində qalibin adı müəyyənəşənədən əlavə vaxt təyin olundu. Əlavə vaxtın ilk hissəsində də qapılara qol vurulmadı. İkinci əlavə olunmuş vaxtin 109-cu dəqiqəsində Mario Mandzukic hesab arasındakı tərəzili pozaraq Xorvatiya millisinin adını finala yazdı.

Bələliklə, mundialın finalçlarının adlarına aydınlıq geldi. Fransa və Xorvatiya milliləri arasında keçiriləcək final oyunu iyulun 15-də "Lujniki" stadionunda baş tutacaq.

Leytenant  
Fuad CƏFƏROV,  
"Azərbaycan Ordusu"

## Postancyan Paşinyana qarşı: Qarabağda vəziyyət dəyişə bilərmi?

Əvvəl Nikol Paşinyani dəstəkləyən deputat hərbi hissənin qapısından qovulduğu üçün müxalif oldu

Ermenistanın baş naziri postuna gələrək öz yerini bərkitməklə kifayətlənməyən Nikol Paşinyan nəinki köhnə rejimdən olanları, hətta "məxəməri inqilab" zamanı onu destəkləyənləri belə uzaqlaşdırmaqla meşğuldur.

İşgal edilmiş Xocavənd rayonu ərazisində yerləşdirilən qanunsuz hərbi hissələrdən birinə gələrək buradakı vəziyyətə tanış olmaq niyəyədən olan keçmiş deputat və hazırda "Yerkir Tsiranı" ("Ərik Ölkəsi") fraksiyasının lideri olan Zəruhi Postancyan hərbi hissənin ərazisində buraxılmayaq qapıdan kobud şəkildə qovulub. Ona izah olunub ki, N.Paşinyan tərəfindən separatçı və qondarma rejimin müdafiə naziri Levon Mnasakanyanı xüsusi təşşir qeyd edilib: "Yerevandan olan heç bir şəxs hərbi hissələri ziyanət edə və buradakı vəziyyətə "başını soxa bilməz".

Qeyd edek ki, Ermənistən Milli Məclisinin 2 dəfə deputat olmuş, 15-ci fraksiyasının keçmiş üzvü Z.Postancyan məxəməri inqilabi nəticəsində devrilmiş köhnə hərbi-siyasi rejime qarşı daima qatı müxalif olması ilə sevilib, N.Paşinyanın təşkil etdiyi yürüs hərəkatına dəstək verib və onlara qarşı müxalif düşərgədə olmayıb.

Lakin Paşinyanın baş nazir

postuna sahib olmasından sonra atdıği addımlar ve Postancyan şəxsiyyətinə qarşı sərgilənən hörmətsizliklər səbəbindən (hərbi hissəyə buraxılmaması ucbatından) artıq o, Paşinyan hakimiyyətinə qarşı təngidli fikirlər sesləndirməye başlayıb.

Konkret olaraq iyulun 11-də günorta saatlarında Xocavənd rayonu ərazisində yerləşdirilən qanunsuz hərbi hissələrdən birinə gələrək buradakı vəziyyətə tanış olmaq niyəyədən olan keçmiş deputat və hazırda "Yerkir Tsiranı" ("Ərik Ölkəsi") fraksiyasının lideri olan Zəruhi Postancyan hərbi hissənin qapısından kobud şəkildə qovulduqdan sonra rejim haqqında sərt açıqlamalar verib və deyib ki, gərən Qarabağdakı hərbi hissələrimizdə vəziyyət nə qədər acınaqlıqdır ki, bizləri ora buraxmırlar.

Keçmiş deputat bu açıqlaması ilə, həmçinin qondarma Dağlıq Qarabağ Respublikasındaki acınaqlı hərbi-siyasi vəziyyətə işarə edib.

Bütün bu olanlar onu gösterir ki, Ermənistəndən sonra mövcud hərbi-siyasi rejimin devrilmə növbəsi qondarma Dağlıq Qarabağ Respublikasındadır.

İsa ELDAROĞLU,  
hərbi jurnalist  
Ehtiram ASIRLI,  
analitik-icmalçı

## Azərbaycan və Ermənistən qoşunlarının təmas xəttində keçirilən monitoring incidentsiz başa çatıb

ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədrinin şəxsi nümayəndəsinin mandatına uyğun olaraq, iyulun 10-da Ağdam rayonu istiqamətində Azərbaycan və Ermənistən qoşunlarının təmas xəttində keçirilən monitoring incidentsiz başa çatıb.

Müdafiə Nazirliyinin metbuat xidmətdən AZERTAC-a bildiriblər ki, monitoringi Azərbaycan tərəfindən ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədrinin şəxsi nümayəndəsinin səhra köməkçiləri Say-

mon Tiller və Yüksek Səviyyəli Planlaşdırma Qrupunun (YSPQ) rehbəri polkovnik Vladimir Mianarik keçiriblər.

Ermənistən silahlı qüvvələri tərəfindən işğal edilmiş və nəzarət olunan Azərbaycan ərazisində monitoringi şəxsi nümayəndəsinin səhra köməkçiləri Mixail Olaru, Oqnyan Yovic və YSPQ-nin nümayəndəsi polkovnik-leytenant Ralf Boşard aparıblar.

**Baş redaktor**  
polkovnik-leytenant  
İlham BEHBUDOV

**Telefonlar**  
Baş redaktor: (012) 510-71-97 (faks);  
Baş redaktorun müavini: (012) 510-64-27;  
Məsul katib: (012) 510-71-98;  
Məktublar söbəsi: (012) 510-64-28.

**Ünvanımız**  
Bakı şəhəri, akademik  
Şəfaət Mehdiyev küçəsi 144,  
"Qızıl Şərq" hərbi şəhərciyi

**Növbətçi**  
leytenant  
Günay TAĞIYEVA

**Qəzetin hesabı**  
Nərimanov Rayon Xəzinədarlığı  
Kod: 20189  
VÖEN: 1500428611

Qəzel həftədə iki dəfə (III-VI günlər) nəşr olunur.  
"Azərbaycan Ordusu" qəzeti kompüter mərkəzində sohñələnərək "Hərbi nəşriyyat" in mətbəəsində hazırlanır. Diapositivlərden çap olunur. Əlyazmaların ray verilir, təqdim edilən yəzərlər müəlliflər qaytarılır.  
Qəzeti [mod.gov.az](http://mod.gov.az) saytından oxuya bilərsiniz.

Lisenziya № 361  
Sifariş № 452  
Nüsxə 3525

Gizir Abdullayev Ceyhun Hacıağa oğluna verilmiş gizirin şəxsi vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

İstefada olan baş gizir Əhmədov Yadulla Zeki oğluna 2006-ci ildə verilmiş mühərbi vətəndaş vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.